

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, а також другий (магістерський) рівень вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина, набору 2023 року
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Для студентів усіх спеціальностей Полтавського державного аграрного університету
Статус навчальної дисципліни	Міжфакультетська вибіркова.
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології. Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
Контактні дані розробника(ів)	Писаренко Павло Вікторович, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, e-mail: pavlo.pysarenko@pdau.edu.ua , https://www.pdau.edu.ua/people/pysarenko-pavlo-viktorovych
Мета вивчення навчальної дисципліни	вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти доктора філософії знань щодо гармонізації відносин природи і суспільства в умовах поглиблення глобалізаційних процесів та формування нових вимог до переходу на сталий розвиток; формування ефективної системи управління регіонами в контексті нової біосферної парадигми суспільних цінностей; наукових засад формування екологоорієнтованої політики на локальному, регіональному та глобальному рівнях з урахуванням стратегічних пріоритетів розвитку регіонів України.
Компетентності	<u>Загальні:</u> ЗК 15. Здатність зберігати навколишнє середовища, забезпечувати та дотримуватися безпечних умов праці. ЗК 17. Уміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отримані знання
Результати навчання	РН 5. Застосовувати для ефективної професійної діяльності гуманітарні, природничо-наукові та фахові знання. РН 18. Демонструвати міждисциплінарний підхід та цілісний світогляд у вирішенні наукових проблем, що передбачає глибоке знання передових методологічних основ фундаментальних та прикладних наук й дає можливість переосмислювати та поглиблювати дану галузь в контексті біосферної парадигми розвитку суспільства.

Методи навчання	<p>Словесні: лекція, пояснення, бесіда; наочні: ілюстрування; практичні методи: практичні роботи, конспектування, підготовки реферату; методи формування пізнавальних інтересів: метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти; метод усного контролю: бесіда, доповідь. Самостійна робота без контролю викладача: завдання самостійної роботи. Методи з розвитку соціальних навичок: презентації, доповіді, робота в команді.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Проблеми глобалізації і сталий розвиток. Сутнісні детермінанти управління сталим розвитком територій. Тема 2. Матерія як суб'єкт. Субстанція додаткової вартості. Тема 3. Імплементация екологічних імперативів у регіональну, державну та глобальну політику. Стратегічні засади інвестиційного забезпечення сталого розвитку. Тема 4. Енергетичні джерела життя. Абсолютна додаткова вартість. Тема 5. Екологічна свідомість особистості, як основа екологоорієнтованого розвитку суспільства. Програмно-цільовий підхід до забезпечення екологічної безпеки в контексті сталого розвитку держави. Тема 6. Джерела фізичної економії. Основні закономірності формули енергії прогресу. Тема 7. Ноосфера та біосферної парадигма суспільних цінностей. Наукові засади формування екологоорієнтованої регіональної політики з урахуванням стратегічних пріоритетів розвитку регіонів України.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового контролю результатів навчання.</p> <p>Формами <u>поточного контролю</u> знань здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ виконання вправ на практичних заняттях (письмовий, усний контроль) ✓ виконання завдань самостійної роботи (усний контроль). <p>Форма <u>семестрового контролю</u>: <i>залік</i>.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p>Відвідування занять навчальної дисципліни є обов'язковим. Викладач індивідуально зі здобувачем вищої освіти визначає необхідність і форми відпрацювання пропущених занять. Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і</p>

	<p>суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається з використанням Європейської кредитно-трансферної системи.</p> <p>Набуття програмних результатів навчальної дисципліни можливе і після успішного закінчення навчання у неформальній та інформальній освіті (різноманітні навчальні платформи). Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається за наявності документального підтвердження (зокрема сертифікату)</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування в АСУ ПДАУ з метою покращення викладання даної дисципліни.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Відсутні</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p><i>Основні:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pisarenko, P., Samojlik, M., Korchagin, O., Tsova, Yu. Strategic Management Directions of Solid Domestic Waste Sphere in the Poltava Region. Scientific Horizons, 2019, (1), P. 3–10. https://sciencehorizon.com.ua/en/journals/1-74-2019/stratyegichni-napryami-upravlinnya-sfyeroyu-povodzhyennya-z-tvyerdimi-pobutovimi-vidkhodami-poltavskogo-ryegionu 2. Pysarenko, P.V., Samojlik, M.S., Plaksienko, I.L., Kolesnikova, L.A. Conceptual framework for ensuring resource and environmental safety in the region. Theoretical and Applied Ecology, 2019, 2019(2), P. 137–142. 3. Руденко М. Енергія прогресу. Вибрані праці з економії, філософії і космології. Київ: ТОВ “Видавництво «КЛІО»». 2015. 680 с. 4. Законодавство України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws 5. Міністерство розвитку громад та територій України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.minregion.gov.ua/ 10. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://mepr.gov.ua/ 6. Цілі сталого розвитку та Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina

7. "Проекты концепції сталого розвитку України: можливість їх вдосконалення та застосування". Аналітична записка - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka/proekti-konceptii-stalogo-rozvitkuukraini-mozhlivist-ikh>
  8. План відновлення України <https://recovery.gov.ua/>
  9. Згуровський М. З. Сталий розвиток регіонів України [Текст] / науковий керівник М. З. Згуровський. К.: НТУУ «КПІ», 2009. 197 с.
  10. Мудрак Р.П. та ін. Сталий розвиток агропродовольчої системи України: суть та практичне значення [Сталий розвиток та безпека агропродовольчої сфери України в умовах глобалізаційних викликів: колективна монографія / Павлов О.І., Хвесик М.А., Юрчишин В.В., Непочатенко О.О., Нестерчук Ю.О. та ін.]; за ред. О.І. Павлова. Одеса: Астропринт, 2012. 760с.
  11. Програма дій “Порядок денний на ХХІ століття” / Переклад з англійської: ВГО “Україна. Порядок денний на ХХІ століття”. Київ : Інтелсфера, 2000. 360 с.
  12. Боголюбов В.М., Прилипко В.А. Стратегія сталого розвитку: навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, 2019. 322 с.
  13. Зберовський О.В. Стратегія сталого розвитку людства: конспект лекцій. Дніпродзержинськ: Вид-во ДДГУ, 2021. 75 с.
  14. Коржнев М.М. Природно-ресурсні основи сталого розвитку: підручник. Київ: Вид-во КНУ. 2020. 270 с.
  15. Основи стійкого розвитку: навчальний посібник / За заг. ред. проф. Л.Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2019. 654 с.
- Допоміжні:*
1. Vasyliuk O., Shyriaieva D., Kolomytsev G., Spinova J. Steppe protected areas on the territory of Ukraine in the context of the armed conflict in the Donbas region and Russian annexation of the Crimean Peninsula. Grassland research and conservation (Bulletin of the Eurasian Dry Grassland Group). 2017. № 1 (33). P. 15–23.
  2. Ф. Кене. Фізіократи. Вибрані економічні твори. Київ: Директ-Медіа, 2007 456 с.
  3. С. Подолинський. Ремесла і хвабрики на Україні. Geneve: H. Georg Libraire-editeur, 1880. 148 с.
  16. 4. Дейлі Герман. Поза зростанням. Економічна теорія сталого розвитку /Переклад з англ.: Інститут сталого розвитку. – К.: Інтелсфера, 2002. – 312 с.
  5. Планування місцевого сталого розвитку. Посібник з формулювання стратегії сталого місцевого розвитку. Київ : ПРООН, МПВСР, 2005. 65 с.
  6. Декларація та план виконання рішень Всесвітньої зустрічі на вищому рівні зі сталого розвитку 26 серпня – 4 вересня 2002 р. в Йоганнесбурзі. Київ: ПРООН в Україні. Муніципальна програма врядування і сталого розвитку України. 2004. 73 с.

	<p>7. Дорогунцов С.І. Сталий розвиток і безпека: аспекти сполучення. Київ : Тов. «Знання» України, 2002</p> <p>8. Базілевич В. Національна екологічна політика України: оцінка і стратегія розвитку : документ підготовлено в рамках проекту ПРОО/ГЕФ «Оцінка національного потенціалу в сфері глобального екологічного управління в Україні». Київ : ПРООН Україна, 2007.</p> <p><i>Інформаційні ресурси</i></p> <p>1. Сайт Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. URL: http://wdc.org.ua/uk</p> <p>2. Офіційний сайт ООН. URL: http://www.un.org</p> <p>3. Indicators of Sustainable Development: Guidelines and Methodologies. Third Edition. Social Affairs Economic & United Nations. October 2007. URL: http://www.un.org/esa/sustdev/natlinfo/indicators/guidelines.pdf</p> <p>4. Стратегія сталого розвитку: можливості і проблеми запровадження в Україні URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2013-12/StalyRozvytok2014-8870e.pdf</p> <p>5. Сайт сталий розвиток України URL: http://www.sd4ua.org/golovni-temi-stalogo-rozvitku/</p> <p>6. https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex%3A32014L0052.</p> <p>7. http://www.menr.gov.ua Офіційний сайт Міністерства екології та природних ресурсів України.</p> <p>8. http://www.unep.org Програма ООН з навколишнього середовища.</p> <p>9. http://www.eco-forum.org – Сайт Європейського екофоруму.</p> <p>10. http://www.ecoleague.net – Сайт Всеукраїнської екологічної ліги.</p> <p>11. https://geomap.land.kiev.ua/</p> <p>12. http://emerald.net.ua/</p>
Рік введення	2024